

Ruvhten Sijte
Elektronisk delgivning

Beslut angående ansökan om avlysning av småviltsjakt inom Ruvhten Sijte

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att **avslå** samebyns ansökan om avlysning av Tä1a, Tä1bn, Tä1bS, Tä1cN, Tä1cS, Tä2a, Tä2b, Tä3a, Tä3b, Tä3c, Tä4, Tä5a, Tä5b, Tä6, Tä7a, Tä7b, Tä7c och Tä8 från och med 25 augusti till och med 31 oktober 2023 med hänvisning till renskötselskäl.

Beskrivning av ärendet

Ruvhten Sijte inkom den 8 augusti 2023 med ansökan om avlysning av samtliga jaktområdena för renskötselskäl. Samebyn uppgav följande i sin ansökan:

Ruvhten Sijte ansöker härmed om avlysning av samtliga områden under perioden 2023-08-25 -2023-10-31. Avlysning skall ske av renskötselskäl. Samebyns situation är unik utifrån att det inte finns någon annan sameby i Sverige som driver sina kalvar i den omfattning som Ruvhten Sijte tvingas att göra under vår/försommar/sommar, detta för att försöka så långt som möjligt undvika anmaningar och hot om vitesförelägganden på grund av att renar kommer på privat mark. När ovan angivna områden blir öppna för jakt så blir konsekvensen att renar förflyttar sig till områden som ej ska nyttjas. Samebyn riskerar då att få anmaningar som medför extra arbete och som en konsekvens även vitesföreläggande.

Med tanke på att Ruvhten Sijte under sommaren 2023 svarat för minst 80 % av alla anmaningar gällande renar på privata marker, så söker samebyn om avlysning av samtliga områden. Att ha områdena öppna kommer att vara en stor olägenhet för renskötseln inom samebyn. Så som det sett ut så är det ohållbart att kunna bedriva renskötelse med så stora störningar som småviltjakten innebär. Störningar såsom skada/olägenhet orsakad av jakthundar, ökad aktivitet med mera. Under den här perioden så kommer även älgjakt och samling inför slakt att bedrivas.

Ruvhten Sijte konstaterar att länsstyrelsen ej tagit hänsyn till samebyns renskötsel under 2022 i de områden som ej avlysts i enlighet med samebyns ansökan. Samebyn ställer sig frågan till hur skador för renskötseln ska förhindras, den skada som samebyn drabbas av är bland annat, försvårad samling, renar som sätts i rörelse och i och med detta inte stannar inom de områden där de ska beta och bygga upp energi inför vintern med mera. Samebyn vill i sammanhanget tydligt påtala att dessa områden är i första hand är till för samernas uteslutande begagnade, vilket lyfts fram i förarbetena till rennäringslagen.

Samebyn vill också särskilt belysa några av de grunder som länsstyrelsen angav i tidigare beslutsmotiveringen. Av tidigare beslut framgår bland annat att betes ro i normalfallet ej utgör skäl för avlysning. Samebyn ställer sig frågande till länsstyrelsens inställning i denna del. Samebyn menar att det är avgörande att renen får betes ro då det är av största vikt att renarna under denna period ska fylla på energidepåerna inför kommande vinter. Störning i betesron innebär att renen störs och förflyttar sig, vilket medför att renen gör av med energi istället för att bygga upp reserven. Av motiveringen framgår inte hur länsstyrelsen motiverar att betesro inte utgör skäl för avlysning. Inte någonstans framgår hur länsstyrelsen kommit fram till denna bedömning, det går således inte att tillmäta denna grund någon reell betydelse.

Samebyn anser att tidigare ärenden under 2022 ej handlagts i enlighet med gällande lagstiftning, särskilt med hänsyn till att det rör sig om inskränkningar i samebymedlemmarnas renskötselrätt och att pågående småviltsjakt kan utöver att orsaka stress för renen även orsaka att samebyns medlemmar drabbas av ekonomisk skada. Den skada som samebyn och dess enskilda medlemmar drabbas av ska vägas mot det allmännas intresse av att bedriva småviltsjakt under aktuell period. Samebyn anser att det inte kan ses som proportionerligt att upplåta jakt under den period som samebyn begärt avlysning för. Samebyn kan också konstatera att länsstyrelsen tidigare inte gjort någon avvägning enligt proportionalitetsprincipen, vilket de är skyldiga att göra.

Om Länsstyrelsen anser att det är så att områden är tvungna att vara öppna så bör länsstyrelsen ta detta i beaktan. Den här avlysningen är våra väl avvägda avgöranden utifrån vad som är betydande olägenhet för renskötseln, med samebyns samlade renskötselkompetens och erfarenheter. Samebyn önskar en god relation med jägarkåren och strävar efter att områden ska kunna vara öppna så snart det går för renskötselns räkning. Det förutsätter att områden är stängda när det krävs. För renskötselns del finns här inget utrymme för utvärdering av olägenhetsgrad, all störning inom dessa områden inom nämnda period är för stor störning. Ruvhten sijte hoppas att Länsstyrelsen förstår det

här sambandet och att det respekteras att samebyn är de som innehar kompetensen att göra denna bedömning.

Ärendet gäller här en näring som ska främjas och bedrivas på ett långsiktigt hållbart och bärkraftigt sätt, skyddad genom bl.a. urfolksrätt och flertalet internationella konventioner, kontra ett fritidsintresse som enligt 32 § RNL inte får innebära någon olägenhet för rennäringen. Vi räknar med att ni som vi ser självklarheten i prioriteringen. Vår ambition är att så snart som vi ser det möjligt ta bort avlysningarna.

Ruvhten sijte begär svar på avlysningsbegäran snarast, senast fredag 11 augusti 2023.

Underrättelse om inkommen ansökan om avlysning

Den 9 augusti skickade Länsstyrelsen följande till samebyn:

Er ansökan om avlysning av småviltjakt inom Ruvhten sijte sameby registrerades hos länsstyrelsen den 8 augusti 2023 (se bifogad ansökan). Ni har i er ansökan begärt svar senast den 11 augusti 2023. Ansökan är under pågående handläggning. För den aktuella ärendetyper har länsstyrelsen en normal handläggningstid på minst fem (5) dagar utifrån ett ärende av normal omfattning och komplexitet. Denna handläggningstid framgår också av länsstyrelsens policy, Policy för avlysningar under småviltjakt på renbetesfjäll i Jämtlands län, med diarienummer 610-1504-2023.

Samtal med sökande den 15 augusti

Länsstyrelsen informerade sökande att ansökan inte var tillräckligt avgränsad i tid och rum och efterfrågade därmed mer information om skäl för avlysning.

Sökande uppgav att samebyn förlorat halva sin betesareal till privata markägare och kan därför inte tillåta småviltsjägare på området då samebyn riskerar att renar letar sig ner på privata marker samt att samebyn kan bli förelagda med vite.

Vidare frågade Länsstyrelsen när, var och under hur lång tidsperiod den i ansökan skrivna samlingen och slakten ska ske.

Sökanden svarar att renarna just nu är på de områden de ska vara, över hela samebyområdet, men att renarna kommer fly därifrån när småviltsjägare kommer på markerna. Samebyn har planerat för slakt den 15 oktober och då startar även samlingen. Samebyn hoppas att fler renar letar sig ner till Sörvattnet där gärdet är. Samebyn har i dagsläget inte planerat in någon sarvslakt men berättar att de tänker börja med och

hoppas få in ca 1500 - 2500 renar till gärdet vilket då är 1/4 av hela renhjorden. Sökanden uppger vidare att de har ca totalt 10,000 renar att gå igenom. Samebyn vill få ut renarna därefter igen på vinterbete innan någon jakt kan tillåtas.

Vidare säger sökande att arealen inte finns för renarna, om de inte får vara kvar på Renbetesfjällen. Han uppger att renar just nu finns norr om riksväg 84, och att så fort samebyn ser att ren är på väg därifrån så kan omkringliggande områden öppnas för jakt. Dock kan sökande inte uppge när i tid det är möjligt.

Sökande berättar att innan isarna lägger sig kommer samebyn inte åt att samla in renarna norr om Rogen men de hoppas att renarna kommer ner till den 15 oktober.

Samtal med sökande den 15 augusti

Länsstyrelsen kontaktade sökande åter igen för att erhålla mer information om samebyns ansökan och den planerade samlingen och slakten.

Sökande uppgav under samtalet att samling och slakt påbörjas den 15 oktober och att slakteriet är bokad efterföljande dagar. Vidare tydliggjordes att de sista flockarna brukar tas om hand i slutet av december. Om samebyn har tur är de klara i slutet av oktober.

Länsstyrelsen frågade om det kan vara aktuellt med avlysning från och med den 15 oktober och framåt. Sökande svarade att en sådan avgränsning inte är aktuell utan att samtliga områden under hela den ansökta tidsperioden, 25/8 - 31/10, ska vara avlyst för småviltsjägare.

Länsstyrelsen informerade att utifrån hur ansökan ser ut är bedömningen fortfarande att ansökan inte är tillräckligt avgränsad i tid och rum då samebyn inte kan specificera områden eller tid för samling.

Sökanden avslutar med att det är länsstyrelsens ansvar till att småviltsjägare knuffar ren ned på privata marker vilket i sin tur skapar psykosociala problem för medlemmar inom samebyn med vitesförelägganden och dåliga relationer med privata markägare.

Samtal med Länsstyrelsens jurist den 17 augusti

Under slutet av våren och sommaren 2023 har Länsstyrelsens jurist handlagt 19 ärenden om Ruvhten Sijtes renar som befunnit sig på privata marker där samebyn inte har betesrätt. Utöver dessa ärenden har 6 samtal mottagits som inte blivit ärenden.

Av de 19 ärenden som handlagts avslutades 9 ärenden utan anmaning eller vitesföreläggande, 6 ärenden ledde till i anmaning om flytt av samebyns renar och 4 ärenden ledde till vitesföreläggande till samebyn.

Motivering till beslutet

I förarbetena till rennäringslagen står det att samerna bör vara skyldiga att tåla smärre olägenheter som en upplåtelse kan innebära, men att upplåtelser som innebär avsevärd olägenhet för renskötseln inte är tillåtna (jrf. Prop. 1971/51: s. 133).

I förarbetena till rennäringsförordningen framgår att de jaktliga resurserna på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen bör utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt inom den ram som gällande lagstiftning tillåter. Dock får ett främjande av jaktintresset inte leda till att andra viktiga intressen påverkas negativt. I princip bör all nyss nämnd mark upplåtas för småviltsjakt, om olägenhet av någon betydelse inte uppkommer för rennäringen. Vidare står det att områden det är närmast att fråga om att utesluta från småviltsjakt är områden där samling, skiljning och slakt sker under hösten men att en lämplig avgränsning ska ske samt att det kan vara nödvändigt att införa kvotering i attraktiva områden (Prop. 1992/93:32).

Länsstyrelsen bedömer att ansökan inte är avgränsad i tid och rum och de skäl som uppges utgör ej sådana åtgärder att samtliga områden ska avlysas under den ansökta tiden.

Samebyn har i sin ansökan uppgett att störningen från småviltjägare riskerar leda till att renar sprider ut sig på privata marker. Utifrån det faktum att Länsstyrelsens jurist mottagit flertalet samtal och handlagt 19 ärenden under våren och sommaren gällande renar på privata marker konstaterar Länsstyrelsen att samebyns renar redan befinner sig på privata marker och att detta inte är skäl för avlysning.

Länsstyrelsen anser vidare att betesro i normalfallet inte utgör skäl för avlysning.

Länsstyrelsen hänvisar till villkor i beslut om upplåtelse 613-7702-2022 att det åligger varje jägare att bedriva jakt på sådant sätt att det inte orsakar renskötseln olägenhet. Samtliga områden i samebyn är belagda med en kvotering med 5 jägare/dag för att minimera den eventuella störning som kan uppkomma i ett område.

Sammantaget från ovan gör Länsstyrelsen bedömningen att småviltsjakt och renskötsel kan bedrivas samtidigt utan att orsaka någon olägenhet av betydelse för rennäringen. Länsstyrelsen beslutar därmed att avslå ansökan om avlysning av renskötselskäl på Tä1a, Tä1bn, Tä1bS, Tä1cN,

Tä1cS, Tä2a, Tä2b, Tä3a, Tä3b, Tä3c, Tä4, Tä5a, Tä5b, Tä6, Tä7a, Tä7b, Tä7c och Tä8 från och med 25 augusti till och med 31 oktober 2023.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 3 § rennäringsförordningen (1993:384) framgår att rätt till sådan småviltsjakt och sådant handredskapsfiske som inte bedrivs yrkesmässigt på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen ska upplåtas om

1. någon olägenhet av betydelse inte uppkommer för rennäringen,
2. det inte finns något hinder enligt bestämmelserna i 32 § andra stycket rennäringslagen (1971:437), och
3. jakten eller fisket inte inverkar menligt på miljön, turismen eller andra intressen.

Av 32 § rennäringslag (1971:437) framgår att på sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och på renbetesfjällen får nyttjanderätt upplåtas endast om upplåtelsen kan ske utan avsevärd olägenhet för renskötseln. Avser upplåtelsen rätt till jakt eller fiske, krävs dessutom att upplåtelsen är förenlig med god viltvård eller fiskevård och kan ske utan besvärande intrång i rätten till jakt eller fiske enligt 25 §.

Information

Länsstyrelsen hänvisar till nedanstående villkor som småviltsjägare måste förhålla sig till enligt beslut om upplåtelse (diarienummer 613-7702-2022).

Jakträtten gäller inte närmare än 1 000 meter från:

1. permanent bostad, renvaktarstuga eller fritidshus,
2. arbetshage för renskötsel eller slaktplats under tid när anläggningarna används,
3. område där renar samlas ihop, flyttas eller drivs, eller
4. inhägnat område för får eller andra betesdjur under tid när djuren finns i området.

Jakträtt får inte heller upplåtas för område närmare än 500 meter från ansamling av minst 25 renar inom ett område om 100 x 100 meter eller mindre.

Jakträtten får endast utövas nära bostad om denna endast används av tillståndshavarens eget hushåll och nära enstaka byggnad. Jakträtten nära enstaka byggnad får dock inte utövas om någon vistas i eller i nära anslutning till byggnaden. Det åligger jägaren att ta reda på var bebyggelse finns samt att undvika jakt kring bebyggelse enligt ovanstående villkor.

Den som bryter mot villkor i beslut om upplåtelse (diarienummer 613-7702-2022) kan också göra sig skyldig till brott mot bestämmelser i rennäringslagen (1971:437). Straffbestämmelserna återfinns i 94 § samma lag.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av viltchef Olov Hallquist med naturvårdshandläggare Liv Ljungström Hagström som föredragande.

I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Jerk Sjöberg och naturvårdshandläggare Sara Lindqvist medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Överklagandehänvisning regeringen

Ni kan överklaga beslutet hos regeringen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Ni anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange ärendets diarienummer.